

MONICA RITTERBAND

Født i 1955 og uddannet journalist. Har været ansat på blandt andet Weekendavisen, [kulturreporter] TV-avisen [studievært] og Carlsberg A/S, [informationschef og underdirektør].

I 1997 kastede hun sig ud i et liv som kunstner og designer. Hun har designet for Morsø Jernstøberi, Royal Copenhagen, Georg Jensen Damask med flere. Hun skaber mosaikker og skulpturer, fortrinsvis store stålskulpturer til det offentlige rum. Derudover skriver hun kunstanmeldelser, klummer og bøger.

Hun er tre gange kåret som årets kunstner. I 2010 modtog hun den internationale og eftertragtede designpris "Red Dot Design Award".

Illustration: Mikkel Damsgård Petersen

Magtmenneske - vig mig fra livet

DET DER MED MAGT er et interessant fænomen. Hvad sker der, hvis man over en længere periode befinder sig i en magtposition, hvor man kan bestemme over andres liv, lykke eller løn? Kan selv et moralsk bevidst menneske frasige sig lysten til at mærke magtens sødme, bare en lille bitte smule? For slet ikke at tale om de mindre taktsomme individer, der har deponeret deres empati på bageste hattehylde, og som tankeløst vælter sig selvhævdende rundt i et ælte af egocentri og egoisme.

Sådanne mennesketyper bliver vi præsenteret for allevegne, vi ser helt aktuelt den amerikanske præsident, som slet ikke kan navigere som et anstændigt menneske. Ud af denne rigmands mund er vi vidne til en strøm af alskens bizarre meldinger, hvor selvfødt, hævn, hadefuldhed og storhedsvanvid er faste ingredienser i en usmagelig cocktail.

MEN VI BEHØVER IKKE at bevæge os over Atlanten for at finde eksempler på magtmisbrugere. Man kan blot se sig omkring i sin egen verden, og ofte vil man notere sig personager, der ikke har kunnet tåle at få magten i hænderne.

Jeg kommer altid til at tænke på Tolkiens fabelagtige trilogi "Ringenes herre", hvor en lille hobbit bliver forvandlet til den skrækelige skabning Gollum, som er drevet af sit begær og sin higen efter ringen (symbolet på den ultimative magt), og som i dette vanvids ræs mister sig selv og sin menneskelighed og går dermed i sjælelig opløsning og forfald.

Et fantastisk billede på, hvad magt kan gøre ved os.

Jeg oplevede for en del år siden et begyndende venskab med en kvinde, som gerne ville frem på den politiske scene. Det lykkedes hende, hun deltog i alverdens tv-shows, som involverer kendte, og lod sig tillige fotografere i alle tænkelige private sammenhænge. Hun ville i den grad være kendt.

Det var hendes lidt trælse side. Men hun var også kvik og åbenhjertig og handlekraftig. Så der var bestemt attraktive sider ved hende, og som jeg værdsatte.

Men så indtraf metamorfosen. Eller også så jeg det først sent. Hun havde fået en ret synlig politisk position. Der var sekretær på, et kæmpe stort og elegant kontor, hun havde også en privatchauffør stillet til rådighed.

Lige pludselig var det sekretæren, som ringede mig op, når hun ville invitere mig på frokost. Og de gange, jeg troppede op, naturligvis præcis på den aftalte mødetid, lod hun mig vente i forkontoret - helt op til en halv time og uden antydning af en undskyldning. Jeg skulle have spurgt og udbedt mig en forklaring, men jeg kom fra det, når hun så åbnede porten ind til det fornemme kontor og hjerteligt bredte armene ud.

Alligevel sad der en gnist af irritation. Den toppede, da hun inviterede mig til at ledsage sig til et arrangement. Hun havde tillige medbragt sin lille datter. Med en overraskende selvfølgelighed bad hun mig tage sig af datteren, mens hun lige skulle

tale med nogle ifølge hende vigtige personer. Jeg var lamslået. Lige i det sekund var jeg (fuldmodne kvinde) en aupair-pige på volontør-basis.

Sådan fortsatte vores venskab et stykke tid, indtil jeg bemærkede, at jeg egentlig ikke rigtig havde lyst til at se hende, så hvorfor fortsætte det mere og mere ubalancerede samvær.

Jeg er egentlig sur på mig selv, at jeg ikke konfronterede hende med de uhensigtsmæssige attituder, som hun havde tillagt sig. Det kunne måske have korrigeret hendes adfærd, og vores venskab kunne have været intakt.

MAGT ER ET FARLIGT SØDEMIDDEL og dertil afhængighedsskabende. For mange år siden læste jeg en kronik skrevet af Václav Havel, hvor dette moralske menneske funderede over begrebet magt. Han fortalte om sin afsky for magtmennesker og magtmisbrug og illustrerede det med en historie om sig selv, hvor han som præsident oplevede at blive indfanget af magtens sødme. Hvilket udmøntede sig ved, at han efter nogle år som præsident ikke længere selv gik ned til sin igennem mange år lokale frisør for at blive klippet, men lod frisøren hente til sig på slottet. Det var jo ulig mere behageligt. En skævvridning af balancer mellem mennesker og en forandring, som chokerede Havel selv. Og som han siden fortalte vidt og bredt om.

Sådanne erkendelser fortjener at blive husket og videreformidlet. Dette hermed gjort.

MIT LIV skrives på skift af:

Trine Gadeberg, performer

Elsebeth Gerner Nielsen, rektor, Designskolen Kolding

Monica Ritterband, kunstner, designer og journalist

Annamette Fuhrmann, journalist og forfatter